Ezenkantolo Yabantu.

Isonto elidhlule belingenc amacala abantu atetwa liJaji elikulu uJaji Boshoff. Pakati kwamacala awatetile eTekwini kube ilelo eselaziwa, elavelela abantu ababebutene bepuza utshwala ngo March, eOverport. Mzukwana uPalasini, no Maria, no Fuseki, no Mhlongo no Nsizwana no Ndilishi balwa nabaseshi ababe bahlasele, ngesiqolo sokuti banikwa incwadi yokubamba utshwala kona. Lapa ubaseshi sebefikile kona loku bapetwe omkulu uWalker; bafike batola impi kulaba asebebaliwe, noko bapeta ngokubanjwa Ijaji limlahlile uPalasini kanye no Mhlongo, lati emunye kaboshwe izinyanga ezilishumi nesihlanu, atshaywe imivimbo elishumi nesihlanu futi. Abesifazane uMaria no Fuseki badedelwa. Ijaji liti mhlaumbe wadhliwa umunyu wendoda yake, abe uFuseki lona kubonakala nje ukuti isalukazi esisituza. UNsizwana no Ndibilishi akukanyanga ukuti babe kona, badedelwa. Kwati uMankulwana obebekwe icala lokuti wabulala umuntu engamhlosile, ngaloko wahlauliswa £15 ati inxa engenayo aboshwe unyaka. Hayi ke waba nalo ihlaulo wapuma. Ube melwe uMr. Langston.

UMgwazeni, ubengena'mmeli, ube bekwe icala lokuba alelesa nowesifazane oligazi lake, lamlahla, wanqanyelwa iminyaka esihlanu ejele, atshaywe imivimbo engamashumi amabili futi.

Ewonke amacala angamashumi amabili aweva ngengcaka.

Izelelesi Zase Mdhloti.

Icala lalabo bantu ababanjwa ngo January odhlule, lokuba behambe bevimbezela abakwa Mnunayi, betumba izinkuku zabo ebusuku, bepunga abahamba ngendhlela, lingene.

Lelicala ligale ukutetwa ngolwesine oludhlule, aofakazi bangamashumi amane nesitupa.

UNdhlwana owabanjwa ngo December opelile, wayebanjelwe ukuti uhleze ukuba ade engena izindhlu zabantu ngobuqili ebo. Uboshwe iminyaka emihlanu nemivimbo elishumi nesihlanu.

Ao Mhlupeki ababe nobuqili bokuba bade bengena ezindhlini zabelungu eBhiliya batumba izimpahla bangunyelwe iminyaka esikombisa ejele basebenze impola.

UNgcobo Omkulu.

"Ama Nyuswa" nokuti nguDingila zozibili.

6. Inkosi yomuzi kaNgcobo wasesizindeni ngu Mbozane, kaSipandhla ka Mafongosi, kaBofungane, kaMavela kaMatshiza, kaNdaba, kaNombika, kaGasela; ileyo ke inkosi enkulu yomuzi was'esizindeni, Ulandelwa nguLangalake, kaHemhemu, kaMadhlenya, kaMaraule, kaNonyanda, kaDhlomo, kaSokebi, kaDindi, kaMadunane kaSanimuse, kaXonxo, kaGasela. Kulaba ke kwavela umbango pakati kwabo, ukuze kubekona izizwe ezibili nje. Bonke ngabakwa Ngongoma, kwamaFuze, sebahlukaniswa ngokuti "Ngongoma," laba baka Mbozane, bati laba baka Langalake kutiwe kubo "Fuze" "Dhlomo," inganti banye. Ake nginixoxele indaba yokwahlukana kwamadodana ka Gasela. Inkosi is'igugile yabe isihlala endhlini yayo encane. Yati uba itshone, indodana yendhlu encane yabanga nenkulu yati iyo eyindhlalifa. Kwasekubangwa ke, kwaliwa ngokusabekayo. Omncane wahlula omkulu ngamandhla. Ati uba akubone loko amaNyuswa atukutela ahloma, avuna lona omkulu; abahlaba ngemikonto laba benkosana encane ebangayo, babaxotsha babawelisa uTukela entshonalanga kwalo. Ukubaleka kwabo, kambe, abasindileyo, babenga sebangaki, sebe iviywana elincane nje njengokungati abamashumi mabili kumbe matatu. Inkosana leyo exotshwayo yabe inguXonxo ibizo layo. Yena wab'eliqawe elikulu, kuhlabane yena uqobo lwake. Nalelo gama lokuti u"Xonxo," lixubene nezibongo zake zokuti u"Xonxo lomkonto." Kungati umzimba wake wabe uvame ukubanamanxeba emikonto. Ute ke uba awelele nganeno kwoTukela nalabo bantu bake abayingcozana, wafunyanisa kwake amaDunge. Wahumba ke wayakokonza enkosini yakona enkulu, uBhoiya kaMdzakudza, owabepete izwe elikulu emnansi ngasentshonalanga kwoTukela. Pela kulezo nsuku izwe labo lingengabo linjenga namhlanje; abeti amakosana amancane akonze kwamakulu, kungeko loku enikubona kwenziwa namuhla, kwokuba ati umuntu az'akele indhlwana yake entabeni njengezimu. Webengakabiko uTshaka kuleyonkati, abantu babesazibusela imbuso yabo bonke njengezinhlobo zabo, bati abayizinwana ezincane bahlangene nenkulu, bakonze kuzo. Wati uba afike ke uXonxo enkosini yas'emaDungeni yamamukela kahle, wabangumuntu wayo; yamnika izwe lokwaka ngasemhlangeni lona enibonayo ngasemVoti, eduze kwomuzi wasemGu'ndhlovana, lapa amaFuze al lala ande kona, azalana, pansi kwaDunge, aze aba isizwe; anduba kuti emva kwezizukulwana ezininga waqamuka ke uTshaka, wabahlukanisa nama Dunge. Futi ukusilo izwe lakwa maFuze leli okwakiwa kulo elingase Mgu ngundhlovu; elakwamaFuze yilelo elingaseMvot'emhlangeni ngaseMgu'ndhlovana, engizakunitshela indaba yaleli osekwakiwe kulo ngaseMgu'ndhlovu inxa sengifikile kuyo lapa ngenzansi.

7. Kulapo ke eMvoti lapa kwati ngokwanda kwabo uXonxo wazala uSanimuse, uSanimuse wazala uMdunane, uMdunane wazala uDindi, uDindi wazala uNonyanda, uNonyanda wazala uMaraule, uMaraule wazala uMavuso no Geuka no Gintwa no Madhlenya, owazala (uMadhlenya) uHemhemu, oshiye uLangalake namuhla engasamzaleli lapo eMvoti, esemzalela kuleli elingase Mgu'ndhlovu, enizakuyizwa ngenzansi indaba yokuza kwabo lapa kwelaseMgu'ndhlovu, nokushiya kwabo elaseMgu'ndhlovana. Nizwile futi ukuti uMaraule wazala uMavuso indodana yake enkulu, wamzalela kona kwelase Mvoti, indaba yake izakuqamuka ngenzansi nayo. Ahlala njalo amaFuze eMvoti, anda imihla ngemihla, neminyaka ngeminyaka; akula futi nasemandhleni inxa inkosi yasemaDungeni ixabene ilwa nezita; yaza yabona nayo ukuti laba bantu banamandhla kabakwesabi ukulwa, bangamaqawe, yase iti kufunele bahambe bodwana inxa sekuyiwa empini, mabangaxubani namaDunge.

8. Kute ke emkatini kaMaraule kwavela indaba ebuhlungu, eyaxabanisa isizwe sonke sake. Inkosi yabe iganwe intombi yas'eMbo, inkosazana kaZihlandhlo, eyalotsholwa ngezinkomo zesizwe sonke samaFuze, yamiswa kwati wa iyona nkosikazi eyakuzala inkosi yamaFuze emva kaka Maraule. Uzwani ke kuhambe kwahamba, kwati emva kwesikati inkosi isigugile, yapambuka ezwini elamiswayo, yaqala ukubeka ngasese indodana yakwamfazi omncane. Loko kwadunga isizwe, kwavusa ingxabano eyesabekayo; wati uMatomela ka Toko ka Dileka ka Dindi elona duna elikulu elipete izindaba zezwe lonke la kwa Fuze, waxabana noMaraule, wahlomisa impi yake ebangela uMavuso owa zalwa indodakazi ka Zihlandhlo. Kodwa wabuye wazikuza wabona ukuti kubi ukulwa nenkosi; waseyihlehlisa impi yake, wabuta izihloko zezinsizwa ezingamabuto pakati kwesizwe sonke wazihambisa nomtwana wenkosi uMavuso; bemuka ke baqonda ebuNguni kwe laseKoloni, lapa isizwe sakwaFuze siko na namhlanje. Kwasokuba ukuxabana kuka Maraule no Matomela njalo loko, ababange besezwana, futi akubange kusaba kona ukuhlala kahle pakati kwe sizwe emva kwaloko. Lapo ke kwase kusesikatini sokuvela kuka Tshaka ka Senzangakona eseqala ukunyakazisa izizwe zonke. Inkosi uMaraule wabe esezihambela yedwa nempi yake' noMatomela esezihlalele yedwa neyake impi, bengasahlangene. Kute ukuba kuzwakale kuTshaka ukuti uMaraule kasahlangene noMatomela bahlukene, nango uTshaka etumela uManjanja kaNhlambela wakwa Ntombela ngempi. Wa yizwa uMatomela ukuti iyeza impi ka Tshaka; wasehlomisa eyake, yalunga. Kwati lapa kumpondo zankomo waseyi letile oka Nhlambela; wati uba ayibone wayihlangabeza umfo kaToko. Wabe enomfo wabo, uMkalipi, owabe eliqawe elikulu, kuhlabana yena uqobo lwake, engababazeli ukuti loku engumuntu omkulu kangaka onabantu bakayise, qa! Nezibongo zake zitsho kona loko, uti "Umkalipi kaHluzwa, uMkalipi lohlabanelayo, uMboni lobomvu, lo dhla boNomasango nezisini." Yena wabehlabana angabuyeli emuva. UMatomela pela wabe engalwi yena wabe emele impi yake, epete isihlangu sake nezikali zake, epete impi yake lapa bihlangana nezita. Izinkomo zikaMatomela zazizininingi, sezixubene nezabantu bake. Yalwa lapo ngokwesabekayo. Wayisusa iziwombe ezitatu uMatomela, kwati ngesobune bamhlaba umfo wabo uMkalipi, wawa pansi. Wati uba akubone loko unina ukuti uselimele uMkalipi, wamemeza wati "Matomela, baza ibapela abantu baka Toko! Dedela izinkomo lezi zihambe!!" Wati uba atsho njalo unina, uMatomela wasilahla pansi isihlangu sake, wahlala pansi. Wo! bazivikelele izinkomo zapuma. Ite uba impi ka Manjanja ibone izinkomo zipuma, yema kaloku, ayabe iseze ngempi. Yebo! zemukake ezininigi izinkomo zika Matomela, wahamba nazo uManjanja wakukula. UMkalipi lona uzalwa ngu Toko, ka Dilika, ka Dindi, ka Mdunane, ka Sanimuse, ka Xonxo, ka Gasela, ka Ngcobo; yena ung'umfo wabo omncane ka Matomela; kodwa kazalanga 'ndodana, wazala amadodakazi ukupela amaningi. kungakokonke ifa lakeladhliwa ng'uMagwaza indodan' enkulu ka Matomela. Enye inkosazana yake yendela kwa Zondi ku Nobanda, inkosi yakwa Mpumuza; inkosazana leyo ng'u Novela ibizo layo; nguye owazala uTetelegu, uyise ka Bevu no Laduma.

Waba njaloke umhlanganiso ka Dondo, Unomazanga, Umqambeli wengwan'encane. Usilobola ngomkonto kwa Noyeda, Umakalipa kuzonde umkwekazi, Ati umntanami sendizele ndawo. Indhlovu ebe izakubiya ngamade amahlahla. Amafitshane izakuwakwitshilela. Usihlangu duka namahlati akwa Ndhlovu. Uzimvu zika Mabhu.

Yena wati efa wabe ezandhlalele. Kwati uba akukule emuke uZulu, kwa kwezwa uMkalipi os'efile. Wab'es'etike uMatomela ku bantu bake "Hambanj niye kukonza ku Maraule, nihlale kuye; kodwa nize ningilondolozele nangu umntanami uTupana (uMagwaza;) mina angisayikusuka lapa; angitandi ukuhamba, angikwazi ukudinga, uMagwaza wab'ese ngumfana ol'ibhungwana engakatombi kuleyo 'nkati. uNdomba eng' umfanyana; ukupela uFulela (uMsindisane) beno Sobhina ka Gqigqa abase bey izinsizwa kuleyo 'nkati; bamncenga ke abantu bake uMatomela ukuba asuke pansi bahambe naye. Kodwa yena wanqaba ukusuka; kwati ngokuzama kwabo ukumbamba ngengalo, wakoka umkonto wati kabagwaze, andubake baze bamshiye kuyo leyo 'ndawo. Akwaziwa ukuba uMatomela wabulawa yini, nokuba wadhliwa izilwane (loku pela izwe labe lilibi kangakaya), noma kumbe wazifela ekwelwe inhliziyo yokudabuka, kakuwazi wa 'muntu; ukupela kwaziwa ukuti yena kambelwanga njengomfo wabo uMkalipi owalinyazwa yimpi. Nembalake bahamba abantu baka Matomela bam shiya njengokutsho kwomninibo, baya bafika ku Maraule, bambikela indaba yonke eyenzekileyo yokudhliwa kwe zinkomo zakubo, nokubulawa kuka Mkalipi, nokunqaba kuka Matomela ukuhamba nabo, nokumshiya kwabo. Kuleyo 'nkati, kambe, naye uMaraule wabe esemukile ekaya, es'ehamba edinga ngenxa yazo izimpi lezo zika Tshaka ezase zisabalele izwe lonke, zibuta izinkomo zabantu. Kungati uMaraule wab'ese ngalapa ngaso Tukela ngase' maNgisini kuleyo 'nkati. Kwakunga seko ukuhlala kahle okwabe kukade kukona pambili. Waciteka kanjaloke umbuso ka Maraule.

Ugqabapotela, umzungu welizembe; uSondaba womTanda. Inkonyane ncane ka Mjebelu, Epapateke yaza yapons' ukuwela esizibeni. Ugungu umanyelela kabikeli muntu. Usondwangubetshe, usandhla 'mbenge ukuya kwa Bekwa, Sibula uMagengala ka Nomsahumi.

Indhlovu ehlelileyoya emva kwendhlu ka Nomdaka, Iti yesaba ukuhlatshwa emanyetseni. Umagqanane, ogqoe nga madolo enkundhleni kwaNonyele; Ugqe amadolo aze aputuka. Uyadela, umfazi wakwa Jizane, Wena uzaubona isipuku sezulu nonyaka, O' lushiyi lunga 'ntombi yala soka; Usibamba 'ntombi 'nde ngomhlubulo; Nyaka mumbe uzauyi bamba ngomgedezelo wakwa Madiba ndhlela.

Uma ngentaba ende es'eNgongomeni zaguquka izintaba zayiswela imilomo yokuguqula wena o'ndhlebe zing'amatata amatokazi, ngipe umnungwane mina ngikupe impepo, kumbe umnungwane iwona unganginukela, umtaka Gumbi omuhle, owafumanisa amatshe wosibukula, wafumanisa izindonga, wangqibita, ugutsha umelelesi; welelesile mhla elande uQukute ob'ezalwa ngu' Bhotsho ngakuba kwa'Hlebo; wadhla ezika'Nomakanzana ob'ezalwa nguZulu.

Wab'eyobuza izwana elincane ku' Nkani ka'Mtshudula, wadhla ezika Nondhlovu ka Mtimbane, mhla edhla uNondhlovu wayengababele yena, wayelande ezika'Mcalane; ka Zamisa, wadhla ezika Bhungane ka'Mhlezi, waye ngababele yena, wab'eyohlola ezika Sojoli ka'Maguda.

Yilezo ke izibongo zika Maraule ka Nonyanda, ababemhauza ngazo. Kepa anokumbula ukuti izwi lilinye qwaba elibi, licita konke okuhle obekubunjiwe nawoke umbuso lona wake wacitwa yilobo'buxoki bokukipa umntwana oyenayena owabe isizwe sake.

10. Ute-ke uMagwaza uba ahlukane noyise, emshiya engakafi, wati esahamba nabo abakubo, betuka bengasamboni es'ebacatshele; bakohlwa nje ukuti konje umfana ushonepi. Kanti yena ute uba ahlukane nabo njalo, wahamba wawela uTukela, nanguya eqonda enkosini yas'Mbo, uZihlandhlo ka Gcwabe ka Kabazele ka'Mvovo, ngas'eKotongweni kwelakwa Zulu, wafike waziveza enduneni yakona enkulu uBhambada kaTshabase kaKabazele kaMvovo, yenake u (Bhambada) wametula enkosini wabe esenziwa inceku yokusenga izinkomo zangasenhla. Kuleyonkati, kambe, kwakubusa uTshaka, lokupela yena wab'emtanda kakulu uZihlandhlo, Lembiza ngokuti ungum'nawe wake. Wahlala njalo-ke ekonzile uMagwaza eyi'nceku lapo, kwaze kwati ngolunye usuku, uTshaka es'ebulewe ngu Dingane, ute uMagwaza ehamba etunyiwe wahlangana nomuntu, owamhlebela ukuti impi yakwaZulu iyeza izokuhlasela ngumuso izobulala uZihlandhlo no Sambela umnawa wake. Ekuzwile loko kwamesabisa uMagwaza, wanele wa fika ekaya wakuxoxa loko ku Bhambada kepa uBhambada ekudelela loko eti uZulu angembulale uZihlandhlo umnawe wake, wamqubela uMagwaza ukuba ayekuxoxela inkosi loko, nayo futi yakudelela loko inkosi kayaze yakolwa yiko. Kute-ke pakati kobusuku weqa uMagwaza wawela uTukela lapa kutata ukusa, weza nganeno kwala ngas'ntshonalanga, kuleyo'nkati uMagwaza wehova ngayo wabe esengumfana ontshile, esebutwe ibuto lika Zihlandhlo elibizwa ngokuti "Udhlikiti," nembala kwanja lo njengezwi lalowo muntu owabe ehlebele uMagwaza kwati kusa kuti juqu uZulu wab'esemvimbezele uZihlandhlo ngase Dimane, lapo wabulawelwa kona; kodwa u Sambela wake wake wagijima wayakumisa ekwanini, wake walinga nisa ukuti uyalwa lapo, poke uZulu wabe engahle avinjelwe ngubani, naye wa bulawelwa kona lapo, ekwanini, ngoba pela uDingane wabe engemyeke umngane ka Tshaka, wati uba aluwele uTukela uMagwaza, wahamba njalo, elala evuka, waza wafika lapa kwa Kwela (Otto's Bluff). Wafika ku Sonyangwe ka Madzikane ka Kalimeshe inkosi yama Baca, nabo besand ukufika bevela kona kwa Zulu, bebalekela zona izimpi lezo zakwa Zulu.

Kuleyo 'nkati afika ngayo uMagwaza kwa Kwela, uSonyangwe wab'esezele uMdutshana yedwa, uyise ka Cijisile no Nomtsheketshe, wabengakazali uTibwa (yena lona owaka wabalekela indodana yomfo wabo uNomtshekctshe, waza wafika lapa Ekukanyeni ehamba nenye indodana yomfo wabo uCijile, owabe embengela). Wati uba afike lapo uMagwaza, wenziwa inceku enkulu yokupekela inkosikazi ka Sonyangwe ukudhla. Kwaba njaloke wahlala ekonzile njalo etandeka, kwaza kwati emva kwesikati esingeside kakulu, bamuzwa abakubo, ababengamazi kuseloku kwafa izwe lakubo. Bamuzwa njalo sebapindela emanxiweni akubo emVoti lapa impi yabe ibaxotshe kona, mzuku idhla izinkomo, ibulala naoyise bobabili. Kasekoke uMaraule kuleyo 'nkati, sewafa; seku amadodana ake amatatu. OGcuka (osemdala wakwenye indhlu), kanye no Gintwa no Madhlenya (izelmani); kodwa uGcuka lona kasiye owangasenhla, ngu muntwana wenkosi nje, nguye futi owa be esekonzele umuzi wakubo ku Dingane aziwa kakulu kwaZulu, evele futi.

11. Ake seqeke futi kaloku, kesipinde le esiqwini komkulu, kona siza ukukanyiselana kahle ngokuma kuka Ngcobo omkulu. Nizwile kambe ukuti inkosi enkulu nguDingila owazala lezi zizwe ezinkulu enizibonayo, amaNyuswa namaQadi. Nizwile futi ukuti inkosi enkulu yama Nyuswa ngu Mapoloba kaMbele Yena wazala uSirayo wazala futi uMgabi; babangake labo bobabili emva kokushona kuka yise. USirayo wazala uDubuyana, uDubuyana wazala uDeliweyo, uDeliweyo wazala uMqedi wamu shiya eseyingane.

Akuko'nkosi kulawa akwa Ngcobo engapezu kuka Mqedi, nguye onguyise wawo onke epela. Kulandele uMandhlakayise, oli'iqadi las'endhlunkulu. Abe esetike uMbozane abe inkosi yomuzi was'esizindeni, alandelwe ngu Langa ke, njengokwelamana kwabo, nguye uLangake ongumnawa ka Mbozane, Njengokuba kutiwa-ke kwabakwo Mqede "amaNyuswa," kutiwa kwabakwo Mandhlakayise "amaQadi." Loko kwenzelwa ukwahlukanisa izifunda nje oqotsheni lwabo ngamaNgcobo. amaFuze, bonke kanye kanye. Kutiwa kulaba bakwo Mbozane "amaNgongoma" babizwe kutiwe "Gasela," "Nombika" nakulaba bakwo Langake kutiwe "Fuze," "Dhlomo." Kutiwe kulaba bomuzi ka'Madoda "abas'emaLangeni," inganti lelo bizo lokuti "kus'emalangeni" kalitsho sizwe, litsho umuzi nje wenkosi. Ake nginitatele kancane indaba yokuvela kwaleli bizo. Umuzi wenkosi uMapoloba wabe wake ehlanzeni esigagadwini lapa libalela kakulu lwomise kusweleke nokudhla. Kwakuhleze kuti inxa inkosi itanda ukuya kulowo muzi, ihambe iti inxa is'isondele ekaya, iti lapa ituma izinceku zayo ukuyakubuza ukuti kudhliwani lapo ekaya besebependula abapete umuzi bati "(Nkosi) ndhlala, wosi (Nkosi), akudhliwa luto, kus'esemalangeni!" Kuhambe kwahamba kunjalo, kwaza kwasekutiwa "kus'emalangeni" kulowo muzi, ngenxa yokuba kung'umuzi wendhlala.

Kepa sowonakala lo'muzi wenkosi, ausahambi njengokusuka kwawo pansi. UTondolozi ka Tayi ka Bhebhe wabe ezele uMagawozi, owati efunwa isizwe sakubo lapa esilungwini wabe elibele kwa Zulu el'ibuto. Kunjalo njalo wabe elimele ese ngumntwana, wadhliwa impisi, yamhlepula umlomo. Njengoba pela niyazi nonke ukuti impisi iti ingezwa umsinjwana ebusuku ibe is' ihamba inyonyoba; iti ingezwa umuntu erona ibe is'igijima iputuma kuleyo ndawo.

Hau! Yamlimaza kabi umntwana wenkosi, elele nonina endhle ebusuku, ngenxa yalo izwekufa leli elalihlezi liba kona kwa Zulu. Kwahamba kwahamba ke kwaza kwezwakala lapa esiLungwini esizweni sika'yise ukuti ukona umntwana ka Tondolozi owadhliwa impisi emlonyeni kwa Zulu. Nembala bahamba ke abayakumfuna kona kwa Zulu, bamtola, babuya naye. Bati befika lapa umuzi wabe us'upatiswe uBhacela ozalwa nguyisekazi omncane. Kwabangwake, isizwe sahlala kabuhlungu; kodwa kakulwiwanga, ngoba izwe selipetwe ngamaNgisi. Noko kwaba njalo, kwakanya komKulu ukuti indhlalifa kuye uMagawozi; kwasekutiwa ku Bhacela kamnike izinkomo ezitile ezi ifa lika yise, kodwa noko upate njalo yena, loku uHulumeni ub'engakamsoli ngaluto ekupateni kwake.

Kwaba njaloke, wapata njalo uBhacela waza wafa epete kahle engasolwa nga luto kwa Hulumeni, nabantu futi bengamsoli nga luto. Emva kwaloko watshona uMagawozi, wabulawa umkuhlane otile. Emva kwaloko watshona naye uBhacela. Ute uba atshone uBhacela, uHulumeni wamisa indodana.

UYAKOHLELA NA?

Musa ukona umpimbo wako omuhle kangaka ngokudhla imiti uti welapa isifo sompimbo. IChamberlains Cough Remedy uyoku qeda konke loku, futi uyokwelapa umkuhlane wokugodola oku iwona ubanga umpimbo. Ufunyaniswa kubatengisi bonke.

Abashisi bamaJali eTekwini

U Ernest Barlow, William Webb, Walter Fisher, no Robert Findlater bebenambi kometimacala uMr. Binns ngolwesine oludhlule, beyokupendula icala lokuti bakwenzelani ukuba babhobhloze iofisi lawo Orenstein-Arthur Koppel, Ltd; bafike bonke pansi lapahla kona.

Lelicala belitetelwa esita, ngaloko konke okulandwe kulo kungeze kwatolakala konke. Kodwa uRobert Findlater obemelwe nguMr. W. A. Stocken limtetile ngokuti kakuko bufakazi obutolakalayo bokuti wayekona naye ngalolo suku. Abanye laba elabo lidhlulisele enkantolo enkulu kwatiwa mababope £50. emunye kona bezauhamba ngapandhle.

Ezase Dandee.

Ziti ama Winter Roses obe edhlala Durban Rickshas nge 19th kuyo le. Unga putelwa wena use duze ko dhlalwa eTekwini enkundhleni yama Rickshas. Koqalwa ngo nayini (9 a.m.)

Mina ngi uQaza obheka eyehlulwayo. Ngiti kuhle kwi kaba-lakiti.

Ziti ngomhla ka 20th zoba zise Richmond kuma Spring Roses ezama Winter Roses. Singazike ukuba yosala nkomoni komfishane ungubo zanyatelwa V. Majozi, nako nduku zika nhlangweni mdeyide, Xaba.

Ziti eza wo J. Sibiya, W. Mtimkulu kuhle kwenziwe iCup yase Natal ye Tennis, ze idhlalelwe ngo nyaka ozayo. Mahluna a "Club" eTennis eNatal aku hlanganwe ke kulunywe lolu daba, kuketwe indawo epakati kutunyelwe ama representatives awo ama "Club."

Ama Winter Roses azi misele ukuyi kuluma lendaba, kuma Club ayo bonana nayo. Ziti no Mrs. W. W. Mtimkulu nao Miss E. Greve babopile ngo Msombuko baye eTekwini kuso ngati uzo buys ngase kaya eEdendale.

Ubuhlungu bompimbo Ingozi

UPEPS UVIMBELA IZIFO EZIBANGWA UMOYA.

Umpimbo iyona ndawo esbesh'ukuzonda inxa ingenwe ngumoya omakaza, ngenxa yokuba uya shesha ukwamkela umoya lo esiupefumlayo Ke, umpimbo udhlelana noqoqoqo, okunguwona uyinhlelwa eqonde emapashini, ngaloko-ke ukungazi nakekeli nomna ukuvela izilonda nje ezedelelekileyo empinjeni kuyeza isifuba esingena kwelashwa kanye nokufa kwamapapu.

Inxa umuntu esizwa ukucinana esiqwini sompimbo, ukuhlasimla okwenza ubunamandhla lokukohlela, ukusha kwempi, mhlaumbe ukugwinya kalukuni, itoke efanele ukuba umuntu ayenze ukuba atabate ulhamvu lube lunye no masibe mbili zika Peps azifake emlonyeni zincibilike. Ipunga elibulala izilwanyana eziba sempinjeni obuhlungu, luti onamandhla uPeps, lifinyelela yonke indawo empinjeni, kungabi iloko kodwa, kepa kube ngoba lelapa kokukufa kwezilonda nobuhlungu bompimbo.

Ukuke kungeze kwelashwa ngemitana nje evamileyo nengemiti yaluto, ku pela ngo Peps ngoba impilo ingeke izwane neminye imiti ukuba ingene ku qoqo idhlule.

Kukona izindhlela ndhlela zokuba umuntu angenwe ngamakaza, futi ningi lezindhlela elingase libe ingozi ku muntu empiliweni yake lingebalwe ngaminwe. Kepa kukona inye engase ibalwe emakazeni kanye nokuningi okubangwa iwo—ubuhlungu bompimbo, izilonda; nokuvaleka kompimbo into esizayo ukuba uhlale noPeps eduze.

UPeps ungumuti omkulu obulala izilwane ezibangwa ukufa kompimbo; ngumuti ongenaku linganiswa nemuti woku kohlela, umpimbo, buhlungu, umkuhlane wa makaza, izilonda empinjeni, ukuvaleka kompimbo, umkuhlane otiwa umalaleveva, nokunye okuningi ikakulu okubangwa amakaza. Utengiswa yizo zonke izitolo zemiti nempahla, ubiza 1s. 6d., 3s.6d. nge doshana lawo.

PEPS FOR COUGHS COLDS & BRONCHITIS

ISAZISO

Kukona umhlaba engitengisa ngawo ongu 116 acres ngibiza opondwe ababili nesihlanu isikepu ngu ece atanda ukuzwa kahle ngawo malobele mina gotokoza ngokumpendula ngakokonke kubuzayo lomhlabati use Georgedale sifundeni sase Camperdown.

Yimina owako,
CHRISTIAN LUTAYI.

Georgedale M. S.,
Cato Ridge.

UKUGULA NAMHLA KUYASA USUPILILE.

Uma uzizwa ubutaka sengati ukatele, wenqena kusuke ku inyongo nokungasebenzi kahle kwesisu, shesbisake utabate inhlamvu ka Chamberlain's Tablets uyiginge ungakayi kolala. Iyiloko okudingayo, futi kosa usupilile. Ufunyaniswa kubatengisi bonke.

Umshad…

(Ngu J. …
MAZIB…

Mgane,—A…
ngisacela isik…
July Intaka ya…
ngeni entsha. J…
M. Mazibuko n…
so bakona lapa…
zitikela ngisapu…
fumanisa kute…
Po kwasa oku…
Wakangwa yi F…
Ngite ngisabhel…
wo lwaqamuka…
Myeni esefake…
eponse umhlan…
kanye ne best…
ngisalibele ngu…
koti no kazikazi…
yasikelwa kuye…
kwangenwa eSo…
yamaka aseSilu…
bopana. Emva…
kwefindo yincek…
lika myeni ngeli…
going by" yatsh…
tto ka Twala,…
lumi nge mvan…
kwa yiwa kubo…
sofinyanisa ama…
dhliwa kwaze k…
Myeni kwanjalo…
ko ngo 8 kwats…
hliswa ngamanz…
ayesuk alitele…
ngenxa yobum…
myeni ayemi k…
£1, H. M. Tw…
ne £1 nabanye…
mbuzi, Silk-ha…
caps kanye na…
aye maningi. …
ngowokuqala k…
Futi abantu bab…
Sinifisela Iuhla…

Umhlanga…

Umhlangano…
ress uyakuhlun…
ngomhla ka 21…
Umsebe…
1. Amagatsh…
wesikwama im…
zawo kanye n…
leyi kokile imal…
2. Ukucinga…
zifanele ukusi…
lonke ohlangan…
31, 1915.
3. Isihlalo s…
kwaso noSibalu…
ukuba abapati…
kanye namalun…
fike emhlangan…
Congress esi um…
Yi…
J…

(Ku Mhle…
Mgane,—A…
epepeni lako le…
"Ikomiti ye N…
wa hlangani m…
miti.
Umnumzana…
H. Addison E…
ngamazwi ku T…
zange ku kulu…
ngelwa ngemal…
Amanxusa s…
incwadi yoku m…
ayi qubekisele k…
Y…

Ocina…

Abanye abant…
bezwe ubungco…
sebusika. Loku…
ntsha kwemimo…
ngana nowe ntw…
nge nokutshints…
umuntu. Esin…
kuloluhlupo uk…
Dr. Williams, …
lawo akade eng…
lu kuhlumelel…
Pills ka Dr. Wil…
ningi ahlanze k…
womuntu. Uk…
iminyaka sek…
Linga lomuti un…
ama isisu sako s…
lali, noma ikupi…
zi elincane elin…
umzimba. Lam…
liams analuto ol…
umutu noma om…
Okuyokusiza…
namhlanje utate…
Williams. Nge…
ufune wona …
tumela u3s. 3…
kitina noma 17s.

YELAPA…
Uma upetwe…
ke kungesiko n…
moya nokuti us…
kusuke kung-…
papu, futi kusul…
pesie wena n…
iChamberlain's…
kaku qeli amar…
batengisi bonke.